

L'esgotament del barri del Carme

El barri del Carme, nucli del gran centre històric de la ciutat de València, viu moments d'inquieta erosió. La proliferació de bars nocturns enfronta els veïns, mentre que els enderrocs urbanístics i les gotes d'especulació immobiliària esguiten els carrers de tensió ciutadana. L'administració no hi aporta solucions i la degradació s'intueix.

La vida pot ser tan estranya... Fa uns anys en aquest barri valencià tot semblava gloriós gràcies a la proliferació de bars de superluxe que el mateix consistori popular havia impulsat. Ara, per a veïns i administració, els bars apareixen com el major problema, quan abans eren la "Gran Solució" per relançar la zona.

Una vella història. El barri del Carme és el cor del centre històric de València, el segon més gran i amb major patrimoni d'Europa, amb una superfície que s'aproxima als 1,7 milions de metres quadrats. El vell Carme sempre ha tingut associat un aire de zona genuïna i romàntica, i tot i que no és la part més antiga de la ciutat, sí que inclou els sec-

tors millor conservats de la trama urbana medieval.

Després de la riuada del 1957, que va afectar enormement aquest nucli, la davallada del barri va ser un fet. La població va minvar un 75%, i els tradicionals comerços artesans i els petits negocis diürns anaren desapareixent.

Durant els anys vuitanta, el govern del PSOE autonòmic mostra una certa voluntat de rehabilitar un barri al qual socialistes destacats acudien a sopar i prendre copes a la nit. Edificis oficials s'ubiquen al Carme, i gent com Ciprià Ciscar o Carme Alborch podien haver rebut premis al millor client en determinats bars de la zona. Al llarg dels setanta i durant els primers vuitanta, el Carme s'havia convertit en refugi d'una su-

Una 'guerra' de cartells envaeix el Carme valencià. "Volem dormir, respecteu el descans dels veïns" i "Per un barri ¡viu!" són els lemes que enfronten habitants del barri i comerciants.

posada autenticitat cultural que tenia a veure amb la política progressista.

Però la rehabilitació va quedar en poca cosa, a banda d'omplir el barri de runes. Varen començar els episodis especulatiu, amb propietaris que deixaven degradar la seua casa fins a l'expropiació, l'enderrocament i el posterior trasllat. Un trasllat que també afectaria la clientela nocturna, ja que, al voltant del 1986, es dona una migració generalitzada cap a altres zones de marxa. Bàsicament, al Carme quedaren veïns en extinció, els últims *progres* amb barba, un tipus de *punkies* units a la mendicitat, i un núvol de toxicòmans i traficants d'heroïna i haixix.

L'impuls 'pijo'. Però, a partir de l'any 1991, quan la coalició PP-UV aconseguí el poder municipal, les coses canviaren. Al govern li interessava assignar al barri el paper de descongestionador d'altres espais d'oci conflictius per les molèsties que causaven als veïns, i veu amb bons ulls la iniciativa empresarial nocturna al barri. Obre Bolseria, un luxosíssim local que atrau a la zona gent que abans acudia a espais "pijos" com ara la plaça de Cánovas. Entre aquest grup, l'alcadessa de València, Rita Barberà. "Pijos" d'esquerres i de dretes prenen el barri a la nit, però no es barregen: es reparteixen els bars. Maribel Rubio, que fa uns anys tenia al seu càrrec Bolseria, reconeixia que la proliferació de bars de luxe va ser producte de "les facilitats per aconseguir llicències que donava l'administració, que volia revitalitzar el centre històric". El consistori impulsa la moda, i la mateixa moda atrau més i més bars. El carrer dels Cavallers, la gran artèria del Carme, es converteix en una processó de bars i de policies, que tallen la circulació a la nit perquè els clients caminen tranquils. A Cavallers obre Hannax, un pub de 300 milions de pessetes que alberga restes de la muralla àrab del segle XI. Dins es fan reformes i es troben més restes àrabs. Però a l'Ajuntament li interessa que allò vaja avant, i no obliga a fer cap control arqueològic.

Al llarg de la dècada dels noranta, "l'administració dona facilitats als constructors per rehabilitar urbanísticament

Al barri, la paraula construcció sempre ha anat lligada a la temuda especulació. Mentre molts dels veïns abandonen la zona, el preu dels habitatges, per xicotets que aquests siguen, apuja.

el Carme aportant tota classe de subvencions a fons perduts", va dir en el seu moment l'antic regidor socialista d'urbanisme Miquel Albuixech. El pla RIVA, de rehabilitació administrativa, que es desenvolupa normalment a pas de tortuga, comença a reactivar-se, i pugen els preus de lloguer i de venda de pisos i plantes baixes. El Carme es converteix en la primera zona de copes valenciana i en un indret molt *chic* per a viure i pisos menuts arriben a vendre's a 30 milions de pessetes.

Conflicte amb gotes d'especulació. Però algun departament d'urbanisme hauria d'haver previst que una potenciació del barri especialment basada en hostalers i promotors acabaria eixint-se de mare. S'ha vist des de fa uns tres anys, i coincideix amb la posada en marxa de projectes com la Ciutat de les Ciències i el Palau de Congressos.

Per a qualsevol constructor és molt més immediat especular amb els terrenys que envolten aquests dos nous monstres arquitectònics, que no embolicar-se amb la rehabilitació d'edificis i solars del Carme, un barri que, tot ell, és considerat BIC (Bé d'Interès Cultural). Des que l'administració va potenciar decididament zones ciutadanes com les esmentades, al Carme només queda un residu d'especulació i construcció, i també recialles de voluntat administrativa de rehabilitació. La construcció privada, a més a més, se salta les lleis de manera inexplicable, amb el vist-i-plau o la desconexió administrativa. Un antic edi-

fici situat entre els carrers Corona i Historiador Beuter, que tenia la màxima protecció municipal com a patrimoni (el nivell 1), ha acabat en terra perquè hi volen construir un nou edifici. Els arcs del segle XV que conservava s'han integrat amb el formigó d'un aparcament per a cotxes. Com a mínim, la maniobra vulnera la llei autonòmica de protecció del patrimoni històric del 1998, i l'estatal del 1985. Bona cosa d'aparcaments i placetes que res tenen a veure amb l'entorn esguiten el Carme, i de passada preparen nous espais per a inquilins. Els constructors es queixen perquè l'Ajuntament no els dona més facilitats per construir més aparcaments. Potser perden de vista que el consistori i els polítics estan interessats a potenciar els nous espais urbans impulsats des del principi per l'actual equip de govern. Un equip que sap, a més a més, que el Carme, gràcies a l'excés de bars que havia de servir-li de relançament, viu un moment d'esgotament ciutadà.

El nombre de locals nocturns ha arribat als 200. Entre els 5.800 veïns del barri, hi ha els vinculats a l'hostaleria. Però n'hi ha d'altres que volen una regulació clara d'aquesta activitat. Els locals són menuts, i la clientela acostuma a fer grups al carrer i a moure soroll. La sobreexposició nocturna del barri ha provocat l'allau de tot tipus de concurrència, incloses colles joves violentes i proclius a l'escàndol.

Per reblar encara més el problema, la proliferació de forns que dispensen beguda fa que la clientela òmpliga els car-

ters quan els bars ja han tancat, i mesures com la supressió del trànsit en determinats trams no solucionarien el problema, ja que el soroll no minvaria. Què ha fet l'administració amb un problema que ella mateixa ha fet créixer? Doncs només cobrir l'expedient de manera efectista. S'ha dedicat a eliminar terrasses dels locals i a tancar els que més ignoraven les disposicions de les ordenances de soroll i horaris (paradoxalment, el mateix Hannax que abans havia afavorit). I res més. De fet, molts dels que no tenen la llicència correcta sembla que continuen oberts, i, en canvi, els que més vida han donat al barri, han estat alguns dels més castigats. L'associació veïnal Amics del Carme ha emprès una forta campanya de pancartes per reclamar "un barri habitable". El seu portaveu, Antoni Casola, explica les reivindicacions de l'associació per solucionar un problema "administratiu": "Voldríem una mesa de regulació on hi haguera

representació de distints departaments municipals, perquè hauria d'implantar-se una moratòria de llicències per tal que no s'obligueren més bars, una campanya d'educació sobre comportament ciutadà, una vigilància intensiva de locals que incompleixen la llei, una neteja pública del carrer els caps de setmana –els dies de gran afluència de públic– i un cens de bars, ja que sospitem que algunes de les llicències són il·legals."

Casola indica que la intenció de la seua associació no és demonitzar l'oci, sinó arribar a una entesa. Però, en canvi, Xavi Pérez, portaveu de l'associació de locals del centre antic Albarca, opina que existeix aquesta demonització. "La nostra hostaleria està molt lligada al petit comerç –afirma– i no és en absolut problemàtica; sense hostaleria, el barri es trobava immers en la degradació urbana i en l'abandonament, i si no ens deixen treballar, això succeirà. Sembla que l'administració vol acabar amb l'hosta-

leria que no està ubicada en polígons, i ha creat un projecte de llei per a la regulació d'establiments d'oci que prohibeix l'entrada en locals als menors de 18 anys." "On anirà aquesta gent? –es pregunta–, doncs, a beure al carrer, o a beure enmig dels polígons", preveu. Quant a les protestes dels veïns, opina: "Els propietaris de bars som els primers que no volem problemes, però molts dels que compraren pisos fa poc ja sabien que ací, dos dies a la setmana, es fa vida nocturna; vivim en una ciutat."

La reivindicació d'Albarca és "per un barri viu", i per això es va manifestar la seua associació el passat divendres, 16 de novembre.

Però, potser, si aquesta vida no arriba a un equilibri entre els que la viuen, la mort del Carme serà inexorable. I si això succeeix, l'administració no podria evitar la seua responsabilitat.

Joan M. Oleaque

12 AL 25 DE NOVENBRE DE 2001

LA MOSTRETA A

L'ESCOLA (funcions escolars)
dilluns 12, dimarts 13 i dimecres 14
sessions 10.30 i 15.30 hores

SUPERNAS

ENGRATA COMPANYIA DE TEATRE
(VALENCIA)
TEATRE MUNICIPAL

dijous 15 a les 12 hores

INAUGURAUTE

NUKANA KALIMERA (CASTELLÓ)
CARRERS DEL MERCAT

dijous 15 a les 21.30 hores

LA VENGANSA

XAVI CASTELLO/PD I DE PLOM
(VALENCIA)
CASA DE CULTURA

divendres 18 a les 23.00 hores

ROCK & CLOWN

PRODUCCIONES YI LAFIA (MADRID)
TEATRE MUNICIPAL

dissabte 17 a les 17.30 i 19.30 hores

LA SIRENITA Y EL BUZO

Estrena oficial
QUIMERA TEATRE (VALENCIA)
TEATRE MUNICIPAL

diumenge 18 a les 12 hores

TRES MEJOR QUE DOS

LA FAMILIA RAMÍREZ + BONI
(FRANÇA)
PL. DR. GERARDO GARCÉS

diumenge 18 a les 18.00 hores

SCHERZO

TORTIELL POLTRONA/CIRG CRAG
(CATALUNYA)
TEATRE MUNICIPAL

dijous 22 a les 21.30 hores

BUENHUMORADOS

LOKAGA FALTA (ALACANT)
CASA DE CULTURA

divendres 23 a les 23.00 hores

RAPSODIA IN CLOWN

Les marmelades (FRANÇA)
TEATRE MUNICIPAL

dissabte 24 a les 17.30 i 19.30 hores

CARAVAN

Estrena oficial
ALAIN VIGNEAU / LA STRAVAGANTE
(CASTELLÓ)
TEATRE MUNICIPAL

diumenge 25 a les 12 hores

GENUINS IMPERFECTES

CIRG IMPERFECTE (CATALUNYA)
PL. SANT ENRIC (BARRI SANT RAMÓ)

diumenge 25 a les 18.00 hores

PELL DE GALLINA

ESCARLATA CIRGUS (CATALUNYA)
TEATRE MUNICIPAL

MOSTRA
INTERNACIONAL
DE TEATRE DE
PALLASSOS
DE XIRIVELLA

AJUNTAMENT DE XIRIVELLA
REGIDORIA DE CULTURA

Casada de Cultura
XIRIVELLA

MÉS INFORMACIÓ:
CASA DE CULTURA DE XIRIVELLA
PLAÇA DE L'ESGLÉSIA, 1
96 350 10 05